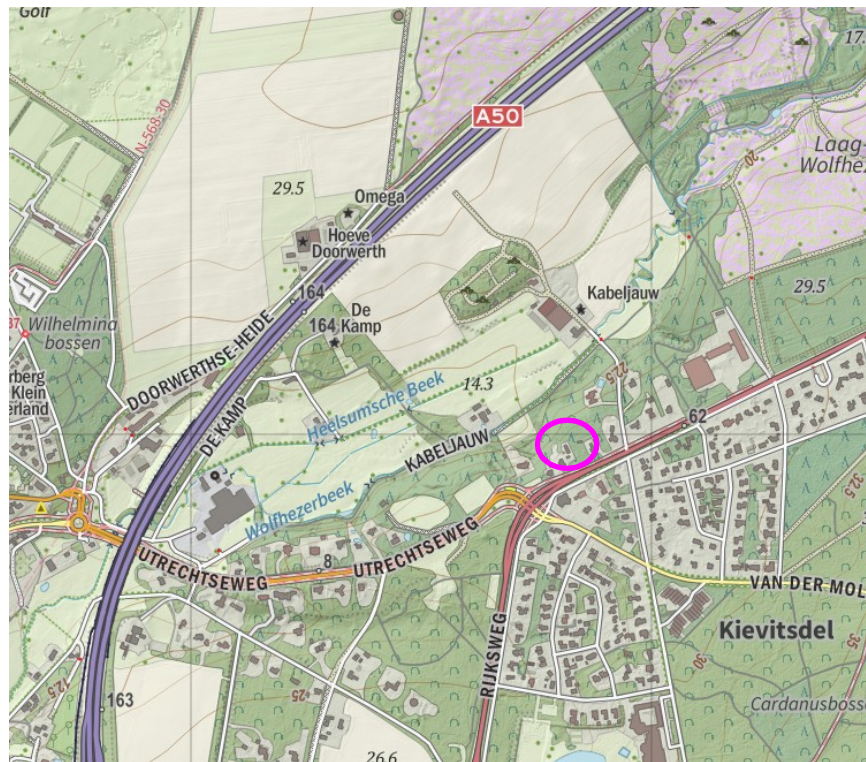

**Aanvullende notitie
soortenbescherming
Utrechtseweg 443A Doorwerth**

**Aanvullende notitie
soortenbescherming
Utrechtseweg 443A Doorwerth**

Opdrachtgever: Buro Ontwerp & Omgeving
Postbus 2033
6802 CA Arnhem

Status: **Definitief**

Datum: 27 november 2019

Uitvoering: Foreest Groen Consult
Van Pallandtlaan 10
6998 AW Laag-Keppel
T 0314 642221
E-mail info@foreestgroenconsult.nl
[Http://www.foreestgroenconsult.nl](http://www.foreestgroenconsult.nl)

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	Positie op kavel.....	5
3	Bespreking soorten	7
3.1	Flora	7
3.2	Zoogdieren.....	8
3.3	Amfibieën	9
3.4	Reptielen.....	10
3.5	Ongewervelden	11
3.6	Broedvogels	12
3.7	Vleermuizen.....	13
4	Samengevat.....	14
4.1	Ecologisch werkprotocol.....	14

1 Inleiding

Op 18 juli 2019 is een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd op de locatie Utrechtseweg 443A in Doorwerth. Daarna is een voortoets uitgevoerd voor Natura 2000. Dit alles is gerapporteerd in de rapportage: *“Quickscan flora- en fauna onderzoek Voortoets Natura 2000 Utrechtseweg 443A Doorwerth, Foreest Groen Consult, 12 september 2019.”*

Op het moment dat het genoemde document is opgesteld, was nog geen duidelijkheid over de positie van de nieuw te bouwen woning. Het bouwvlak zou meer of minder ver in noordelijke richting worden gerealiseerd. In het terrein betekende dit dat de woning op of voorbij een met grind verhard gebied zou kunnen worden gebouwd. Omdat op dat moment het niet zeker was waar de woning komt te staan zijn de conclusies ten aanzien van de soortenbescherming getrokken voor het totale zoekgebied.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de woning op het met grind verharde deel van het terrein wordt gebouwd. Dit betekent dat de conclusies ten aanzien van de soortenbescherming (Wet natuurbescherming) kunnen worden aangescherpt.

De conclusies ten aanzien van de habitattypen en habitatsoorten uit de voortoets worden door de definitieve keuze niet beïnvloed. Kunnen de aanwijzingen zoals verwoord in de: *Quickscan flora- en fauna onderzoek Voortoets Natura 2000 Utrechtseweg 443A Doorwerth, Foreest Groen Consult, 12 september 2019*, niet worden uitgevoerd dan is nader aanvullend onderzoek ten aanzien van deze habitatsoorten nog steeds noodzakelijk. Omdat het gebouw definitief iets verder van de grens van het Natura 2000 gebied Veluwe komt te staan zal de invloed aan de achterzijde met enkele meters kleiner worden. Dit heeft echter geen effect op de onderzoeksinspanning die ontstaat en is beschreven.

Per soortgroep worden de conclusies doorgenomen. De originele conclusie staat in het tekstkader. De aangescherpte conclusie staat eronder vermeld.

Deze aanscherping is opgesteld door ir. M.W.P. Ariëns, werkzaam bij Foreest Groen Consult.

2 Positie op kavel

De woning wordt niet verder in noordelijke richting opgeschoven dan de grindverharding voor het kleine schuurtje. De onderstaande foto's geven de huidige situatie weer. Op de onderstaande, rechterfoto, is de grenslijn met rood weergegeven. De woning komt rechts van deze lijn.

3 Bespreking soorten

3.1 Flora

Op het perceel zijn vrij weinig soorten planten aangetroffen. De verruiging met braam en brandnetel is hier mogelijk debet aan. Beschermde soorten zijn niet aangetroffen. Uit de verspreidingsgegevens blijkt dat in de omgeving twee beschermde soorten worden aangetroffen. Dit zijn het spiegelklokje en het kluwenklokje. Het kluwenklokje komt langs de rivieren in graslanden voor. Het plangebied voldoet niet aan dit habitattype. Dit geldt ook voor het spiegelklokje, een soort van graanakkers. Het is uitgesloten dat beide soorten in deze bostuin aanwezig zijn.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep flora niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

12 september 2019

Geen verandering in de conclusie.

De Wet natuurbescherming wordt voor de flora niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

3.2 Zoogdieren

Bij de veldinspectie zijn sporen van de veldmuis aangetroffen. Voor deze soort geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. In de verspreidingsgegevens komen een groot aantal beschermde zoogdiersoorten voor. Dit zijn: boommarter, bunzing, das, eekhoorn, steenmarter en wezel. Voor de twee boom bewonende soorten, eekhoorn en boommarter, zijn binnen het plangebied geen voedselbomen aanwezig of bomen met holten waarin de boommarter kan schuilen. Sporen van de steenmarter zijn niet aangetroffen. Dit geldt ook voor sporen van de das. Het plangebied kan een onderdeel zijn van het leefgebied van de bunzing en wezel. Bij de woning liggen overal verspreid takken en delen van bomen die door de bunzing en wezel gebruikt kunnen worden om onder te schuilen. Een deel van deze schuilgelegenheden is vrij recent opgeruimd maar er zijn nog steeds stobben van omgevallen bomen en andere objecten aanwezig waarin deze soorten kunnen schuilen. Beide soorten hebben een voorkeur voor wat kleinschalige landschappen. Omdat het gebied niet midden in het grootschalige bos ligt, er is een aaneenschakeling van grote tuinen en water is in de omgeving aanwezig kan niet volledig worden uitgesloten dat beide soorten in het plangebied aanwezig zijn. Als het bouwvlak wordt verschoven in de richting van het bos, voorbij de huidige grindverharding, dan is nader onderzoek naar deze soorten noodzakelijk.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep zoogdieren mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar wezel en bunzing is noodzakelijk indien het bouwvlak wordt verschoven.

12 september 2019

Het bouwvlak wordt niet verschoven tot voorbij de grindverharding. De grindverharding is van geen belang voor de bunzing en de wezel. De beide soorten vinden hier geen verblijfplaatsen en of voedsel.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep Zoogdieren niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

3.3 Amfibieën

De bewoner van het gebouw heeft bij het opruimen van de tuin een vrouwelijk exemplaar van de kleine watersalamander gefotografeerd. De soort komt ook in de verspreidingsgegevens voor. Voor de kleine watersalamander geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In de verspreidingsgegevens komen verder de: bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad voor. Voor al deze soorten geldt evenals voor de kleine watersalamander en vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Deze vrijstelling geldt niet voor de alpenwatersalamander. De aanwezigheid van watergangen die behoren tot het stroomgebied van de Heelsumsebeek en de iets verderop gelegen Wolfhezerbeek, maken dat het niet kan worden uitgesloten dat het plangebied een landbiotoop vormt voor deze beschermde soort. De soort maakt graag gebruik van bossen en houtwallen als leefgebied. Nader onderzoek zal moeten aantonen of het plangebied een belang heeft voor deze soort als landbiotoop op het moment dat het bouwvlak wordt verschoven in de richting van het bos, voorbij de grindverharding.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep amfibieën mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar de alpenwatersalamander is noodzakelijk indien het bouwvlak wordt verschoven.

12 september 2019

Het bouwvlak wordt niet verschoven tot voorbij de grindverharding. De grindverharding is van geen belang voor de alpenwatersalamander. Het dier kan hier geen verblijfplaats of voedsel vinden in het fijne grind. Wel moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van amfibieën in de omgeving. De alpenwatersalamander kan wel de aanvoerroute oversteken of langs de randen van het gebied passeren. Een ecologisch werkprotocol moet onbedoelde schade voorkomen.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep amfibieën niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

3.4 Reptielen

In de verspreidingsgegevens komen vier soorten reptielen voor: gladde slang, adder, hazelworm en levendbarende hagedis. De bewoner heeft bij het opschonen van de tuin de ringslang en hazelworm aangetroffen en mogelijk ook de gladde slang. Deze laatste is op de foto echter niet met zekerheid te determineren.

De hazelworm en ringslang maken dus met zekerheid gebruik van het plangebied. Niet uitgesloten is dat ook de andere twee soorten aanwezig zijn. Door de hoeveelheid opgestapeld organisch materiaal, omgevallen boomresten en weggegooid materiaal kan de planlocatie vooral van belang zijn als overwinteringsgebied. Omdat delen van het terrein nu zijn opgeschoond kan het gebied ook meer als foerageergebied gaan dienen. De nabijgelegen Wolfhezerheide (580 meter) is een kerngebied voor de adder. Tijdens een onderzoek in 2017 zijn hier in het voorjaar 48 adders voor onderzoek gevangen. Waarnemingen van adders zijn in dit gebied al lange tijd bekend. Indien het bouwvlak wordt verschoven, in de richting van het bos, voorbij de grindverharding, is nader onderzoek noodzakelijk.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep reptielen mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar de vier reptielen is noodzakelijk indien het bouwvlak wordt verschoven.

12 september 2019

Het bouwvlak wordt niet verschoven tot voorbij de grindverharding. Op de grindverharding hebben reptielen geen schuilmogelijkheid en vinden reptielen ook geen voedsel. De grindverharding is van geen belang voor reptielen. Wel moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van de reptielen in de omgeving. De reptielen kunnen wel de aanvoerroute oversteken of langs de randen van het gebied passeren. Een ecologisch werkprotocol moet onbedoelde schade voorkomen.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep reptielen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

3.5 Ongewervelden

4.5.1 Vlinders

Bij het veldbezoek zijn geen vlinders aangetroffen. Geschikte waard- en voedselplanten zijn niet voorhanden. In de verspreidingsgegevens komen twee beschermde soorten voor. De grote vos en de grote parelmoervlinder. Van beide soorten zijn geen waardplanten (iep, wilg en viooltjes) op de locatie aanwezig. Het is uitgesloten dat de locatie van belang is voor beide soorten.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep vlinders niet overtreden. Nader onderzoek niet noodzakelijk.

4.5.2 Libellen

Op de planlocatie is geen voortplantingswater voor libellen aanwezig. Mogelijk voortplantingswater ligt meer naar het noorden toe. Op de planlocatie zullen daardoor geen beschermde libellen aanwezig zijn.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep libellen niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.5.3 Overige ongewervelden

Waarnemingen van andere beschermde ongewervelden zijn niet aanwezig. De glimworm is een niet alledaagse soort maar deze is niet beschermd onder de Wet natuurbescherming. Op basis van het aangetroffen biotoop worden geen beschermde ongewervelden verwacht. Ook de aanwezigheid van het vliegend hert is uit te sluiten omdat op de locatie geen dood eiken of beukenhout in de bodem aanwezig is. De boomstobben die verspreid in het gebied liggen zijn van groveden. Dit hout is ongeschikt voor het vliegend hert.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep overige ongewervelden niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

12 september 2019

Voor de ongewervelden blijft de conclusie ongewijzigd. Het met grind bedekte vlak is van geen enkel belang voor beschermde ongewervelden.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep ongewervelden niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

3.6 Broedvogels

In het gebied zijn veel vogelsoorten aanwezig. Een aantal daarvan heeft jaarrond beschermde nesten en nesten die uitsluitend beschermd zijn indien hier zwaarwegende ecologische redenen voor zijn. Het dak is in principe toegankelijk voor de huismus maar deze soort is niet waargenomen bij de veldinspectie. Het dak is volgens de bewoner vrij recent hersteld waarbij onder de panlatten een folie laag is aangebracht. Deze laag is zichtbaar aanwezig. Hierdoor wordt het dak minder geschikt voor de huismus. Het gebouw staat in een bosrijke omgeving, iets wat de huismus mijdt. Rondom het gebouw zijn niet alle omstandigheden aanwezig die de huismus nodig heeft om te leven. De hoeveelheid voedsel, zaden, is zeer beperkt en ook water is niet direct voorhanden. Het gebouw is daardoor niet geschikt voor de huismus. Deze soort zal niet worden aangetroffen.

De andere soorten hebben grotere bomen nodig om in te broeden, hetzij in hollen, hetzij in grote nesten. Op de planlocatie zelf zijn deze bomen niet aanwezig. Wel aan de randen van de locatie. Alle naaldbomen aan de randen van de planlocatie zijn nagezocht op sporen die op de aanwezigheid van uilen kunnen wijzen. Sporen zijn niet aangetroffen. De planlocatie kan deel uitmaken van een territorium maar vormt geen vaste rust- en verblijfplaats voor deze soorten.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep broedvogels niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

12 september 2019

Voor de broedvogels blijft de conclusie ongewijzigd. Het met grind bedekte vlak is van geen enkel belang voor broedvogels.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep broedvogels niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

3.7 Vleermuizen

4.8.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Het gebouw is een vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Op de vensterbank aan de westzijde liggen uitwerpselen van waarschijnlijk de gewone dwergvleermuis.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft de vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen wel overtreden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

4.8.2 Foerageergebied

Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd als deze een essentieel onderdeel vormen bij een vaste rust en verblijfplaats. Omdat in het gebouw een verblijfplaats aanwezig is kan het plangebied een essentieel onderdeel vormen voor het foerageergebied. Als de aangetroffen soort de gewone dwergvleermuis is zal dit niet het geval zijn. Zijn dit echter grootoorvleermuizen dan kan dit zeker tot de mogelijkheden behoren.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft de foerageergebieden van vleermuizen mogelijk overtreden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

4.8.3 Vliegroute

In het gebouw zijn vleermuizen aanwezig en deze dieren zullen op de een of andere wijze naar de foerageergebieden vliegen. Uitgezocht moet worden welke delen van het terrein hiervoor van belang zijn.

De Wet natuurbescherming wordt voor wat betreft vliegrouten van vleermuizen mogelijk overtreden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

12 september 2019

Voor de vleermuizen blijft de conclusie ongewijzigd. Het met grind bedekte vlak is van geen enkel belang voor vleermuizen maar het te slopen gebouw wel.

De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep vleermuizen mogelijk overtreden. Nader onderzoek is noodzakelijk.

4 Samengevat

Nu bekend is dat het huis niet voorbij het met grind verharde terrein wordt opgeschoven kan de conclusie van 12 september 2019 worden aangescherpt. In de onderstaande tabel zijn de conclusies weergegeven.

Nader onderzoek is alleen noodzakelijk naar de soortgroep vleermuizen. De bestaande woning is een vaste rust- en verblijfplaats voor deze soortgroep. Onderzocht moet worden voor welke functies de vleermuis het gebouw gebruikt.

Onderdeel	Overtreding Wet natuurbescherming	Nader onderzoek	Periode	Mitigatie
Flora	Nee	Nee		
Zoogdieren	Nee	Nee		Werkprotocol
Amfibieën	Nee	Nee		Werkprotocol
Reptielen	Nee	Nee		Werkprotocol
Ongewervelden	Nee	Nee		
Broedvogels	Nee	Nee		
Vissen	N.V.T.	N.V.T.		
Vleermuizen	Ja, bij sloop bestaande gebouw.	Ja, bij sloop bestaande gebouw.	Conform vleermuisprotocol 5 bezoeken mei-oktober.	

Tabel 1: samenvatting van de resultaten.

4.1 Ecologisch werkprotocol

Het is noodzakelijk om een ecologisch werkprotocol op te stellen. Het met grind bedekte vlak is weliswaar van geen betekenis voor de soorten maar de soorten komen wel in de directe omgeving voor. Tijdens de bouw zal hierdoor rekening moeten worden gehouden met de aanwezigheid van deze soorten in de omgeving. Het ecologisch werkprotocol regelt deze omgang met de soorten. Dit is een invulling van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.